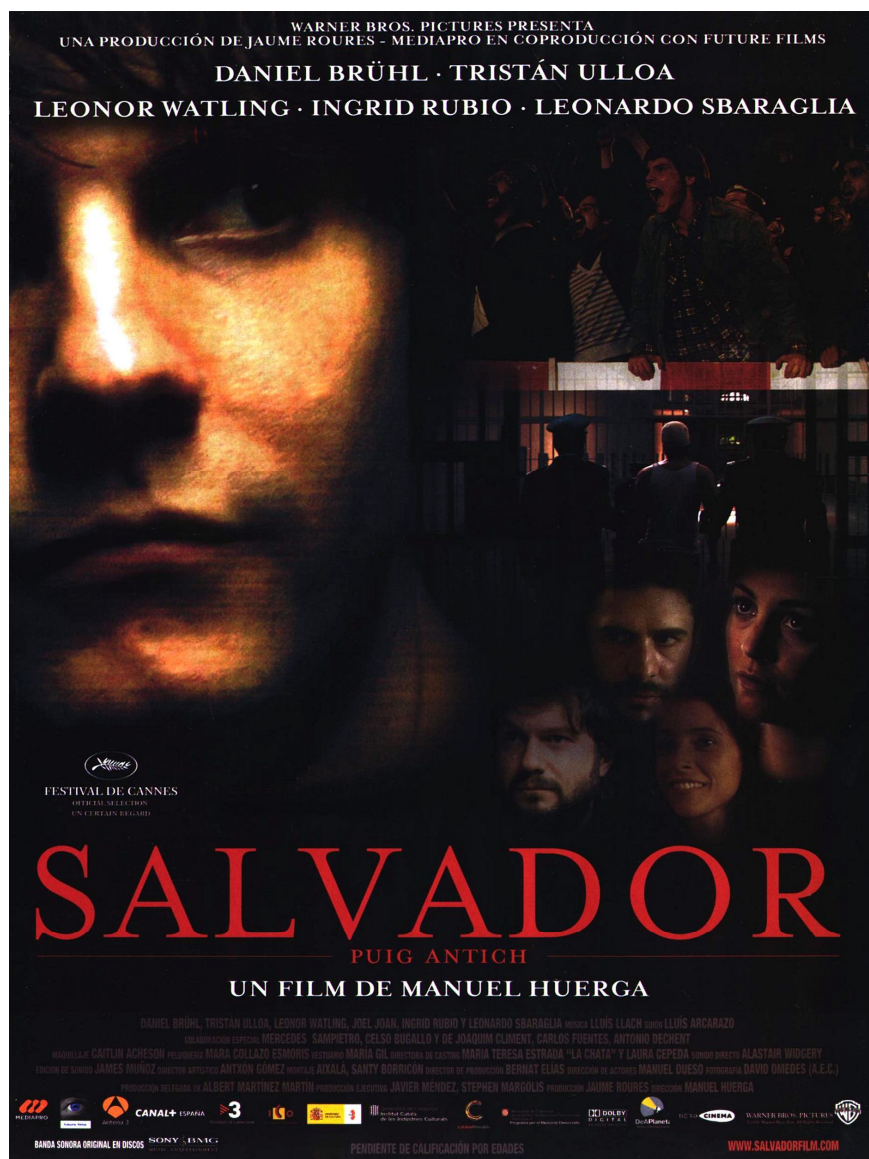

CINEMA^{per a} estudiants

CURS 2007 – 2008

Pel·lícula recomanada per a:
Batxillerats. Cicles Formatius i Centres de Formació d'Adults

Àrees i Temes:
Ciències socials / Història contemporània / Ètica

SALVADOR

Direcció: Manuel Huerga.

Països: Espanya i Regne Unit.

Any: 2006.

Durada: 138 min.

Gènere: Drama.

Interpretació: Daniel Brühl (Salvador Puig Antich), Tristán Ulloa (Oriol Arau), Leonardo Sbaraglia (Jesús), Leonor Watling (Cuca), Ingrid Rubio (Margalida Bover), Celso Bugallo (Pare de Salvador), Joaquim Climent (Policia), Antonio Dechent (Policia), Carlos Fuentes (Paco), Joel Joan (Oriol), Bea Segura (Montse), Olalla Escibano (Imma Puig).

Guió: Lluís Arcarazo; basat en el llibre "Compte enrere: La història de Salvador Puig Antich" de Francesc Escibano.

Producció: Jaume Roures.

Música: Lluís Llach.

Fotografia: David Omedes.

Muntatge: Aixalà i Santy Borricón.

Direcció artística: Antxón Gómez.

Vestuari: María Gil.

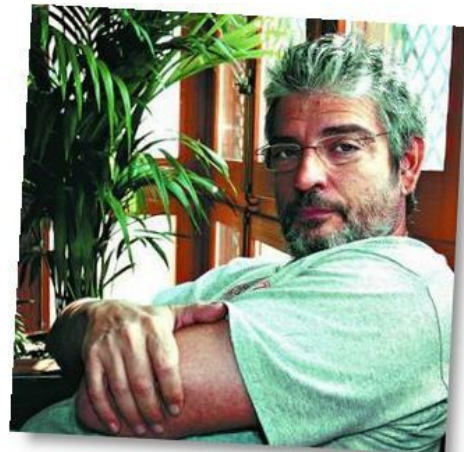

FOTO: Manuel Huerga

SINOPSI

A principis dels anys setanta, el Moviment Ibèric d'Alliberament (MIL), un grup esquerrà format per un grapat de militants espanyols i francesos molt joves, comet diversos atracaments a Catalunya amb l'objectiu d'aconseguir diners per a recolzar els sectors més combatius del moviment obrer. En un primer moment, l'èxit de les seves accions espectaculars i provocadores proporciona als joves del MIL una sensació d'invulnerabilitat que acaba bruscamment el setembre de 1973, quan efectius de la Brigada Polític Social tendeixen un parany a dos dels seus militants.

En el transcurs de la seva detenció es produeix un confús tiroteig en el qual mor un jove inspector de policia. Salvador Puig Antich (Daniel Brühl) resulta greument ferit i, després de passar per l'hospital, ingressa a la presó Model de Barcelona a l'espera d'un consell de guerra on el jove Salvador és condemnat a mort. Tots els intents per salvar-ho, fins i tot una improbable fugida, resultaran inútils i el 2 de març de 1974 Puig Antich és executat.

SALVADOR PUIG ANTICH. BIOGRAFIA

1948 Neix a Barcelona, el tercer de sis germans, en el si d'una família de classe mitjana. El seu pare, Joaquim Puig, de passat combatiu republicà, va ser condemnat a mort i indultat a l'últim moment.

1954 Estudia a La Salle Bonanova, juntament amb el seu germà Quim, alumne brillant amb qui el compararan constantment.

1958 És expulsat del col·legi per motius disciplinaris i acaba el curs a l'escolania dels caputxins de l'Església de Pompeia, on estudiaven fills de famílies humils.

1959 El matriculen a l'internat dels salesians de Mataró, on s'hi estarà fins als setze anys.

1964 Compagina la feina d'administratiu amb el curs preuniversitari nocturn a l'Institut Maragall, on coneixerà els seus futurs companys d'armes.

1967 La seva primera mostra de compromís polític és la militància a Comissions Obreres del barri de Sant Josep Oriol.

1968 Deixa la feina i es matricula a la Facultat d'Econòmiques. Els fets del maig francès el marquen profundament.

1970 És destinat a Palma de Mallorca per fer el servei militar.

1971 En tornar del servei militar es matricula a la Facultat de Filosofia i Lletres i s'instal·la al pis de la seva germana Imma. La identitat del MIL ("Movimiento Ibérico de Liberación") s'acaba de perfilar i es decideix passar a l'acció.

1972 El grup es desplaça sovint al sud de França i comencen la lluita clandestina, que consisteix bàsicament en atracaments, robatori de cotxes i publicació de pamflets.

1973 Es decideix l'autodissolució del grup. La policia els assetja: després de detenir Santi Solé l'utilitzen en una operació per detenir Salvador, durant la qual es produirà el tiroteig que ferirà Salvador i matarà a l'agent Francisco Anguas. A Salvador se'l considera responsable d'aquest fet i se'l condemna a pena de mort.

1974 A pesar de les mobilitzacions i dels repetits esforços dels advocats Arau i Caminal, a les 9:40 del matí del dia 2 de març, Salvador Puig Antich, de vint-i-cinc anys, és executat a garrot vil a la Presó Model de Barcelona.

(informació extreta de: www.salvadorpuigantich.com)

FOTOS.

Pàgina anterior: fotos familiars; Carme, Imma i Montse Puig Antich, juntament amb Francesc Escribano (autor del llibre). Aquesta pàgina: anagrama del Moviment Ibèric d'Alliberament; portada de la revista Arreu de l'època.

ELS ANYS SETANTA DEL SEGLE XX

La figura de Salvador Puig Antich no es pot entendre sense conèixer el seu temps i sense analitzar el context social, polític i cultural en el qual aquest jove de vint anys viu.

La dècada dels anys 70 del segle XX està marcada per la dictadura militar de Franco a Espanya, el maig del 68 a França, la guerra de Vietnam, el cop d'estat de Augusto Pinochet a Xile... Aquests esdeveniments sensibilitzen i mobilitzen la població i especialment la joventut. De tots aquests fets ens parla el llibre *Compte enrere: La història de Salvador Puig Antich* de Francesc Escribano que inclou entrevistes amb molts dels protagonistes de la història.

Els fragments de la pàgina següent, extrets d'aquest llibre, ens permeten aproximar-nos millor a aquell moment. Llegeix-los i comenta'ls a classe.

- En quina mida creus que influïa aquell moment històric en la decisió de Salvador Puig Antich d'entrar a formar part d'un grup armat?

Després de veure el film, reflexiona sobre aquests temes:

- Per què Salvador decideix emprendre la lluita armada contra el franquisme?
- Creus que està justificada la violència per lluitar contra una dictadura?

“Fins als vint anys, Salvador no era gaire diferent de la majoria de joves que aleshores es movien per Barcelona, no estava més ficat en política ni havia tingut més problemes amb la policia que molts dels nois de la seva generació. Encara no havia fet res, ni tenia cap projecte en perspectiva, que remotament pogués fer suposar que cinc anys més tard estaria esperant el compliment de la pena de mort en una habitació de la presó Model.”

“Carme Puig es diferenciava poc de la resta de noies de la seva edat. Era una noia de bona figura, no gaire alta. El que més cridava l'atenció en ella era el seu cabell llarg i rinxolat de color castany, i la vivesa dels seus ulls, que es clavaven amb fermesa en tot allò que li interessava. Semblava que res no podia escapar dels seus ulls. Tenia vint anys. A Barcelona, a meitat dels setanta, si tenies vint anys tenies moltes ganes de viure, moltes coses per descobrir, moltes raons per estar empenyat, moltes possibilitats de demostrar-ho, i molts amics que pensaven igual que tu i que et donaven la seguretat que el teu bàndol era l'únic possible i el carregat de veritat. En aquell temps a Barcelona i a tot Espanya hi havia una dictadura implacable que gairebé feia quaranta anys que durava. A Carme Puig i a tots els que militaven o simplement eren a l'oposició, a pesar de creure que les seves idees estaven carregades de raó i de futur, els semblava que aquell règim duraria quaranta anys més i que Franco potser no moriria mai. Això no obstant, si tenies vint anys, Barcelona era la millor ciutat del món per viure-hi. El lloc on realment podies creure i on et feien creure que els ideals més utòpics algun dia es farien realitat. Era, al mateix temps, el lloc on podies arriscarte, jugar-te-la i veure cada dia la cara de l'enemic representada en la figura de qualsevol policia que trobessis al carrer.”

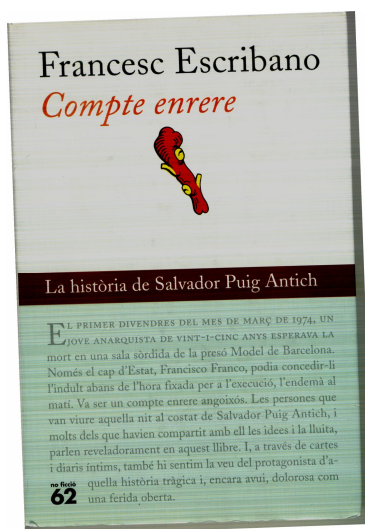
“- Era una època molt romàntica -confirma Pep-. Tots volíem democràcia i llibertat. Vivíem en un clima que devia ser molt similar al romanticisme que imperava abans de la Guerra Civil. La gent estava disposada a morir per un ideal, cosa que avui dia crec que a poca gent li passa pel cap. En aquella situació teníem la sensació que tots estàvem en el mateix barco i, per això, en el pis de Via Augusta, com feia molta altra gent, hi acollíem a tothom. També havíem tingut amagada gent perseguida per la policia: anarquistes, trotskistes i fins i tot un que era molt divertit, que no sé com es deia de nom, el sobrenom era Céspedes, i volia fer la revolució interplanetària; era d'un grup que creien que els extraterrestres vindrien i ens ajudarien a fer la revolució perquè ells també eren d'esquerres.”

Compte enrere: La història de Salvador Puig Antich. Francesc Escribano. Edicions 62 S.A.. Barcelona 2001.

ADAPTACIÓ D'UN TEXT LITERARI A LENGUATGE FÍLMIC

Llegeix les pàgines 8 i 9 i contesta aquestes preguntes:

- Què entenem per adaptar una obra literària al cinema?
- De quins tipus d'adaptacions es parla a la pàgina 4?
- Si has llegit el llibre *Compte enrere: La història de Salvador Puig Antich* de Francesc Escribano, digues a quin tipus d'adaptació s'aproximaria més el guió escrit per Lluís Arcarazo? Per què?

El procés pel qual un text literari es converteix mitjançant diferents transformacions en un altre relat molt similar, però expressat en forma de text fílmic (pel·lícula), el coneixem com "adaptació". Existeixen diverses formes d'adaptar, tantes com interpretacions es puguin fer d'un mateix text. Tot dependrà del punt de vista del guionista, del punt de vista narratiu de l'obra literària, i de la forma en la qual el director decideix presentar la història en la pantalla.

En el cas del film *Salvador*, el seu guió cinematogràfic és una adaptació realitzada per Lluís Arcarazo a partir del llibre *Compte enrere: La història de Salvador Puig Antich* (Francesc Escribano. Edicions 62 S.A.. Barcelona 2001).

Per entendre més fàcilment a què ens estem referint, classificarem les adaptacions de textos literaris a pel·lícules en quatre grans grups:

ADAPTACIONES DE TEXTOS LITERARIOS A PEL·LÍCULES

1. **Adaptació com a il·lustració**

És una adaptació literal i fidel de l'obra literària. Es tracta de plasmar en el relat fílmic el conjunt de personatges i d'accions que conté la novel·la; es transcriuen per complet els diàlegs i les úniques transformacions que s'hi fan són les derivades de les necessitats imposades pel propi relat fílmic.

2. **Adaptació com a transposició**

És un tipus d'adaptació que està a mig camí entre l'adaptació fidel i la interpretació. Reconeix els valors d'obra literària, però el llenguatge fílmic té autonomia respecte al literari. Aquest tipus d'adaptació vol ser fidel al fons i a la forma de l'obra literària i intenta traslladar el món de l'autor i de la seva obra literària (amb les seves qualitats estètiques, culturals o ideològiques) al llenguatge fílmic.

3. **Adaptació com a interpretació**

Es distancia molt del relat literari, aportant un nou punt de vista, fent transformacions rellevants en la història o en els personatges i a partir d'un estil diferent. Aquest model interpretatiu es diferencia de la transposició perquè no pren l'obra literària en la seva totalitat ni busca expressar-la tal com és, sinó que crea un text fílmic autònom que va més enllà del relat literari en la mesura en què es projecta el món propi del cineasta. En canvi, es diferencia de l'adaptació lliure perquè no pot ser considerada una traïció respecte al text literari original.

4. **Adaptació lliure**

És el tipus d'adaptació amb menor grau de fidelitat a l'obra literària. També es coneix com una variació, digressió, pretext o transformació a partir de l'obra literària. El film es distancia respecte al relat original i, a l'hora d'acreditar el guió o l'argument, hi apareix "inspirat en...". Per això, una adaptació lliure no sol dur el mateix títol de l'obra literària perquè, tot i que compti amb la legitimitat legal per fer-ho, en posseir els drets d'adaptació, no n'és tan evident la legitimitat moral.

Text adaptat de *Cómo trabajar la adaptación cinematográfica de una novela en el aula de ELE*. Clara Urbano Lira. Instituto Cervantes de Casablanca. <http://www.mec.es/redele/revista5/urbano.shtml>

SALVADOR

ORGANITZA

CINEMA^{per}a estudiants

INFORMACIÓ I RESERVA

Telf. 935403698 /660070129. Fax.935555070
picadig@grupouni2.com

AMB EL SUPORT DE

Ajuntament de Badalona (Àrea d'Educació)
Ajuntament de l'Hospitalet de Llobregat (Educació i Cultura)
Ajuntament de Mataró (Educació)
Ajuntament de Santa Coloma de Gramenet (Educació)
Ajuntament de Terrassa (Educació)
Diputació de Barcelona (Àrea de Cultura. Àrea d'Educació)

COL.LABOREN

Centres de Recursos Pedagògics
Maresme I, Maresme III i Ciutat de Badalona
